

ÅRGÅNG 17

Södertörns Radioamatörer

Nyhetsblad **1-2017** 2017-01-25

Söd Ra

SKØQO

Red SMØFDO - Lasse Ansv utg SMØYDQ - Gun

www.sk0qo.se

Veckoslutskurs på Södertörn våren 2017

Teknik för Amatörradiocertifikat

Under fem hela helger pågår vår populära cirkel för dej som vill bli radioamatör.

Vi går igenom ellära, radioteknik och bestämmelser. Vi kommer även ha praktiska övningar och demonstrationer. Provvälggning för certifikat sker på sista kursdagen.

Del 1 18-19 februari

Del 2, 11-12 mars

Del 3, 1-2 april

Del 4, 22-23 april

Provhelg 6-7 maj

Tider, samtliga dagar: 08.30-17.00. Sista helgen blir det provvälggning med chans till repetition.

Plats, Klubbstugan på Gälö, Haninge kommun 2,5 mil söder om Stockholm C. Transport från pendeltåget kan ordnas.

Mera information finns på vår hemsida www.sk0qo.se, där också anmälningsblankett finns.

Anmäl dej senast den 10 februari om du vill vara säker på att komma med. Minsta deltagarantal 8 st.

Kostnader:

Kursavgift 550:- för vuxen, 275:- för ungdom under 20 år. Anteckningsmateriel och fika ingår.

Kurslitteratur SSA utbildningspaket 300:-, vilket kan köpas vid starten.

Medlemsavgiften i SödRa är 200:- fullbetalande, familjemedlem 100:- eller ungdom under 20 år 75:-.

För den som är medlem i annan radioklubb (amatör eller PR) inom SM0, har vi inget medlemskrav! (ett led i klubbssamverkan inom SM0)

Provvälgift 200:- och certifikatavgift från SSA betalas separat efter kursen.

Anmälan sker via www.sk0qo.se.



Välkommen till intressanta kurshelger!



Upplysningar genom:

Lasse/SMØFDO 070-343 99 69

Christer/SAØBFC 073-912 13 06

mail: kurs@sk0qo.se

Anmälningar via www.sk0qo.se

Kallelse till SödRa:s årsmöte



Du kallas till SödRa:s årsmöte **söndagen den 5 mars kl 14.00** i Kvarnbäcksskolan. Ärende enl stadgarna.

Möteshandlingarna finns tillgängliga i lokalen från kl 13, samt på mötet onsdagen den 18 februari och framåt.

Efter förhandlingarna har vi möjlighet att äta tillsammans på pizzerian. Ingen förärrmälan.

Kallelsen går, förutom via Internet, endast ut på detta sätt. Kolla bullen och klubbens hemsida www.sk0qo.se för ytterligare info.

Välkomna hälsar styrelsen!

Program för Södertörns Radioamatörer vår/sommar 2017

SödRa program januari-augusti 2017

Onsdag 11 jan. Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Kalle SM0NUE

Lördag 14 jan. - söndag 15 jan. Gålö

Repetitionskurs samt prov för amatörradiocertifikat

Ansvarig: Lasse SM0FDO

Onsdag 18 jan. Gålö

Kvällsträff i klubbstugan, där Jan-Olof, SM0IFP, visar hur vi med våra FT2000 kör digitala mode, och speciellt RTTY.

Mötesvärd: Ingemar SM0DSF

Onsdag 25 jan. Kvarnbäcksskolan

”Amatörradios historia på Tekniska museet”.

Bengt, SM0UGV berättar.

Mötesvärd: Göran SM5XW

Onsdag 1 febr. kl. 18-20, Tekniska museet,

Althinsalen. Björn Pehrson (SA0BXI), professor vid KTH och välkänd nätverks-entreprenör, beskriver AMPRNet. AMPRNet är en del av Internet avsett för forskning, utbildning och utveckling med särskilt fokus på samhällssäkerhet och beredskap. Utveckling och drift av nät och tjänster sker på frivilligbasis genom svenska radioamatörorganisationer.

SK0QO är medlem i organisationen för AMPRNet och test av inkoppling till Gålö kan snart bli aktuellt.

Det här är ett öppet föredrag dit alla är välkomna, ingen anmälan, ingen avgift. Museet har gratis inträde från kl. 17.

Onsdag 8 febr. Kvarnbäcksskolan

Tilman SM0JZT berättar om:

Det supereffektiva digitala protokollet JT65.

Mötesvärd: Lasse SM0FDO

Lördag 11 - söndag 12 febr. Gålö

CQ WPX-test RTTY

Ansvarig: Ingemar SM0DSF

Onsdag 15 febr. Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Gun SM0YDQ

Lördag 18 - söndag 19 febr. Gålö

Kurs för amatörradiocertifikat helg 1

Ansvarig: Lasse SM0FDO

Onsdag 22 febr. Kvarnbäcksskolan

Peter, SM0BSO, och Christer, SM0NCL, berättar och tipsar om contesting (NAC) på VHF och UHF.

Mötesvärd: Robban, SM0TAE

Onsdag 1 mars, Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Jan-Olof SM0IFP

Söndag 5 mars kl 14.00, Kvarnbäcksskolan

SödRa årsmöte.

Öppet från kl 13.00. Årsmötet börjar kl 14.00.

Efter årsmötet har vi möjlighet att äta tillsammans

Onsdag 8 mars Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Ingemar SM0DSF

Lördag 11 – söndag 12 mars Gålö

Kurs för amatörradiocertifikat helg 2

Ansvarig: Lasse SM0FDO

Onsdag 15 mars Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Leif SM0DSG

Lördag 18 mars - söndag 19 mars Gålö

Russian DX-Contest

Ansvarig: Leif SM0DSG

Onsdag 22 mars Kvarnbäcksskolan

Elektromagnetisk strålning – Christer, SA0BFC berättar om det aktuella läget och vad som händer i omvärlden.

Mötesvärd: Kalle SM0NUE

Lördag 25 mars - söndag 26 mars Gålö

CQ WPX SSB

Ansvarig: Ingemar –DSF

Onsdag 29 mars, Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Mats SA0SMP

Lördag 1 – söndag 2 april Gålö

Kurs för amatörradiocertifikat helg 3

Ansvarig: Lasse SM0FDO

Lördag 1 april, Radiomässa i Eskilstuna

Onsdag 5 april, Gålö

Från Grimeton till rymden. Om antenner av alla de slag med Nisse SM0FNV.

Mötesvärd: Allan, SA0CBX

Onsdag 12 april Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Petri SA0APH

Onsdag 19 april, Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Robban SM0TAE

Lördag 22 april - söndag 23 april Gålö

Kurs för amatörradiocertifikat helg 4

Ansvärd: Lasse SM0FDO

Onsdag 26 april, Gålö

Byggkväll antenner. Stefan, SA0BKW (+någon mer) leder och kommer med praktiska byggtips för hållbara trådantenner.

Mötesvärd: Lasse SM0FDO

Lördag 29 april - söndag 30 april

SSA årsmöte på Gotland

Onsdag 3 maj, Gålö

Krimpkväll, som Robban, SM0TAE, och Nisse, SM0FNV, håller i. Mötesvärd: Jan-Olof SM0IFP

Lördag 6 maj - söndag 7 maj Gålö

Kurs för amatörradiocertifikat helg 5 – Repetition och Prov

Ansvärd: Lasse SM0FDO

Onsdag 10 maj, Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Petri SA0APH

Lördag 13 maj Gålö

Temadag - Antennmätning i klubbstugan

Ansvärd: Nisse SM0FNV

Onsdag 17 maj, Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Allan, SA0CBX

Söndag 28 maj, Gålö kl. 11.00 - 16.00

Öppet hus i klubbstugan

Onsdag 31 maj, Gålö

Fredrik, SA0FBR, berättar om 'Artificiell intelligens'.

Mötesvärd: Mats SA0SMP

Lördag 3 - söndag 4 juni.

Museiskeppshelg på isbrytaren Sankt Erik vid Vasavarvet.

7S0SFJ aktiveras av operatörer från SK0QO och SK0ZA

Onsdag 7 juni, Gålö

Kvällsträff i klubbstugan

Mötesvärd: Willie SA0BSV

Söndag 18 juni, Gålö kl. 11.00 - 17.00

Öppet hus i klubbstugan

Söndag 2 juli, Gålö kl. 11.00 - 17.00

Öppet hus i klubbstugan

Söndag 16 juli, Gålö kl. 11.00 - 17.00

Öppet hus i klubbstugan

Söndag 30 juli, Gålö kl. 11.00 - 17.00

Öppet hus i klubbstugan

Söndag 13 aug, Gålö kl. 11.00 - 17.00

Öppet hus i klubbstugan

Lördag 19- söndag 20 aug.

Fyrhelg på fyrskeppet Finngrundet vid Vasavarvet.

7S0SFJ aktiveras av operatörer från SK0QO och SK0ZA.

Lördag 2 september, Gålö

SM0-Fieldday vid klubbstugan

Uppdaterad information kommer på hemsidan www.sk0qo.se

Eventuellt flera temadagar eller dagar med öppet hus under vår eller sommar

Besök klubbstugan!

Om inget annat anges startar programmen onsdagskvällar kl 19.30. Fika finns från 19.00 och lokalen är öppen från kl 18.30.

Kolla alltid på hemsidan och bullen för ett färskt program. Programpunkter kan ändras och mötesplats kan flyttas. **OBS notera platsen för mötet i förväg!**

Programmet genomförs i samarbete med ABF Södertörn.



Ordföraden har ordet.

Nu har vi lagt 2016 bakom oss och blickar framåt mot 2017 och långsiktigt även 2018 och 2019.

Ingen vet vad framtiden har i beredskap för oss. En del vet vi, annat kan vi ana oss till och det kommer säkert att inträffa ett och annat oförutsett. Vi får inte huka oss inför framtiden utan vi måste alla ta aktiv del i att tillsammans forma och utveckla vår klubb. Det är viktigt att stärka klubbkänslan, vi-andan och engagemanget för klubben baserad på ömsesidig respekt och förtroende. Att arbeta i en ideell organisation ställer höga krav och förväntningar på oss alla.

Vad hände under 2016 kan man fråga sig. Vi hade som vanligt ett mycket digert program. Under hösten hade vi en nästan fulltecknad radioamatörkurs - med både yngre och äldre. Vi får inte heller glömma bort vår populära prylmarknad. Detta år var vi en ny lokal - Nya Fredrika Bremer gymnasiet yrkesskola - en skola som invigdes till terminsstarten. Besökarna var mycket nöjda: stor luftig hall för utställare och besökare och en stor luftig matsal för de som ville njuta av en kopp kaffe och en delikat smörgås (eller två). Hösten avslutades med en julmiddag - detta år på en restaurang - med ca 20 - 25 deltagande. Under våren - sommaren - tidig höst deltog vi också i Museum Ships Event och S:t Erik. I år hade tyvärr ingen skeppsfest på akterdäck - för få deltagare.



Vi är en radioklubb så radio hör till. Radio kan man som medlem köra ute hos oss på Gålö och även köra olika tester. Vi "visar" också upp oss i olika sammanhang. Ett var att vi deltog i Gålö Gärsar, kolmilan, med två radioamatörer på plats i två dagar. Hembygdsföreningen "kolar" och som besökare kunde vi köpa riktig kol. Intressant upplevelse. Vi passade även på att äta lunch där "kolbullar". I år deltog klubben på Haninge dagen - en dag med strålade väder och många glada besökare.

Vad som är på gång kollar ni bäst på hemsidan - ibland tillkommer programpunkter.

Välkommen till oss, både till de olika aktiviteterna eller bara göra en avstickare, ta en kopp kaffe och träffa andra likasinnade. Onsdagar är vi alltid där - ibland även andra kvällar, ring och kolla.

73 Gun/SM0YDQ

Bulletin och QO-nät: Varje söndagskväll kl 20.30 SNT/SST på kanal R3x: 145.6875 MHz./RU6: 434.750 MHz (shift minus 2 MHz). Båda repeatrarna kräver 77 Hz subton.

Kortvågsnät: Söndagar kl 10.00 SNT/SST på 3633 kHz +/- QRM. På senare tid har vi uppfattat att ett antal lyssnar till nätet på SDR-nottagaren i Mora via Internet. Våldigt positivt och ett kul sätt att vara med för den som inte har möjlighet hemma.

SödRa finns på facebook

Sök i grupper efter SödRa.

Gå med i gruppen med ett enkelt klick!

Info från klubben eller skriv själv något!

Gruppen är öppen.

En hel del info kommer denna vägen!

JT65 ett supereffektivt protokoll

Onsdag 8 februari

Kvarnbäcksskolan kl 19.30

Kom och lyssna på SM0JZT Tilman som berättar om:

Det supereffektiva digitala protokollet JT65

- Vi får en genomgång av dom tekniska förutsättningarna för JT65

- Vi jämför med RTTY, WSPR och för all del CW

- Varför borde vi prova JT65 - och till vad?

- Hur kommer vi igång för att köra JT65?

T-revliga experiment och kanske egenbygge

Hjärtligt välkommen - SM0JZT lovar som vanligt att prata på ett begripligt och inspirerande sätt så att alla skall bli nyfikna på att förstå och prova själva.

Valberedningens förslag:

3 ledamöter för två år skall väljas:

Innehas f.n. av: Kalle SM0NUE, Lasse SM0FDO och Yvonne SA0YLY., Kalle SM0NUE och Lasse SM0FDO accepterar förslag till omval. Yvonne SA0YLY har med motivering frånsagt sig omval.

Valberedningen föreslår: Omval av Kalle SM0NUE och Lasse SM0FDO

samt **nyval av Fredrik Brask SA0FBR**, som alla accepterat förslagen. Ledamoten Christian Frost SA0DIJ har med motivering avsagt sig fortsatt medverkan.

Valberedningen föreslår fyllnadsval, som ersättare under ett år, **Gunnar Lövsund SM0BYO**, som accepterat förslaget.

2 suppleanter på ett år:

Innehas f.n. av Nils Willart SM0FNV och Björn Hultberg SA0BFF.

Båda har tillfrågats och accepterar förslag att kvarstå.

Valberedningen föreslår omval av Nils Willart SM0FNV och Björn Hultberg SA0BFF

2 revisorer på ett år:

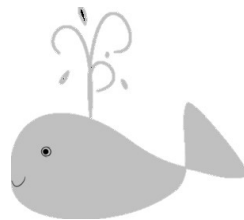
Innehas f.n. av Börje Carlsson SM0EYT (sammankallande) och Lennart Pålyrd SM0AOG.

Båda har tillfrågats och accepterar förslag att kvarstå.

Valberedningen föreslår omval av Börje Carlsson SM0EYT (sammankallande) och Lennart Pålyrd SM0AOG.

Ny valberedning: Skall bestå av minst två medlemmar.

Valberedningen inför årsmöte 2017 har dessvärre, trots ett antal förfrågningar, ännu inte (26/12) funnit några villiga ersättare med tillräckligt stort kontaktnät att föreslås som ny valberedning. Vi uppmanar därför medlemmar att kontakta oss med förslag: valberedningen@sk0qo.se



Jordbro 2016-12-26

Valberedningen/ Alf Fräsén SM0NHL (sammankallande) och Göran Eriksson SM5XW

Temadagar

Det är planerat för temadagar/öppet hus under perioden april - juli under några söndagar. Håll koll på hemsidan om det blir något speciellt ämne.

Har du själv något att visa/berätta om är du välkommen. Hör av dej i så fall så annonserar vi!

ESR

Experimenterande Svenska Radioamatörer är en förening för teknikintresserade amatörer. Mycket matnyttigt på hemsidan www.esr.se tillgängligt för alla. Bl a tidningen Resonans. Medlemskap kostar 50:-/år

Ka\$\$ören meddelar

Nu är det dags igen för ny medlemsavgift.

Medlemsavgiften skall vara betald senast den 28 februari. Se bifaktura.

-.-.-

Vi har fortfarande samma låga avgift, och vi är tacksamma för att vi har både aktiva och stödjande medlemmar, alla är lika viktiga!

Medlemsantalet är stigande och det är en förutsättning för att vi ska kunna utveckla vår verksamhet.

Bespara kassören en massa extrajobb med påminnelser och betala i tid.

När värvade du en medlem senast?

Tipsa gärna om vår klubb, och nya medlemmar är mycket välkomna!

Vi har många olika intressen, Kortvåg - VHF/UHF - PR - Teknik och hemmabyggen etc.

Alla kan vi väl samlas under samma tak!

Enkelt antennbygge, parallell-dipol för 40+20m av Kim och Oliver

Bakgrund.

Efter att ha gått SödRa's höstkurs för att ta cert så var jag och min gode vän Kim mycket sugna på att praktisera våra nya kunskaper. Vi bestämde oss för att bygga en antenn och ge oss ut på banden.

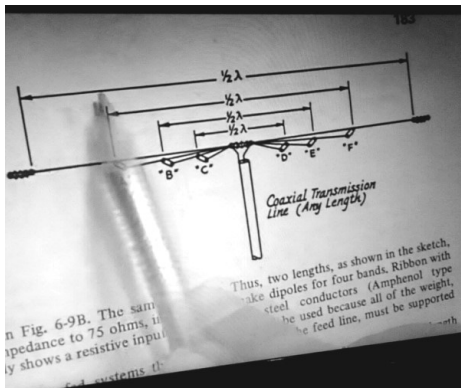
Inspiration

På höstkursen fick vi bygga en enkel, grundläggande dipol utav en grövre, beklädd järntråd. Med måthjälp av Nisse (FNV) och Ingemar (SYQ) lyckades vi trimma ner stående-våg förhållandet till ungefär 1,9-2,1:1. Med de små QRP pixie-sändarna som Kim tidigare hade löst ihop under kursens gång, försörjda med ett 9V batteri så lyckades Lasse (FDO) nästan kroka en dansk på linan. I varje fall göra sig hörd till Danmark. Denna övning uppskattade vi mycket och lade en grund till motivationen för detta antennbygge.

Vi visste att vi ville bygga en multibandsantenn, men inte vilken design. Kari (SM0HRP) lät oss låna "HF antenna handbook" skriven av W6SAI. Många spännande designer och modeller fanns listade med byggbeskrivning och en trevlig tillhörande historia. Med begränsad tid och begränsade uppsättningsmöjligheter bestämde vi oss för att bygga en så kallad "fan-dipole" på engelska, eller "parallell-dipol" på svenska. Den bygger på samma princip som vi tillämpade ute



på Gålö, men är en vidareutveckling i form av ytterligare kortare element monterade under det längsta huvudelementet.



På Youtube hade jag kvällen innan suttit och kollat på en amerikaners byggvideo av just en sådan ”fan-dipole”. Larry (WD0AKX) har en kanal som heter ”RadioHamGuy” med många bra videos riktade till de mer erfarna likaså oss som just börjat med amatörradio. Du hittar hans videos här:

<https://www.youtube.com/user/RadioHamGuy>

Han gav detaljerade planer på hur bygget skall gå till. Vi hämtade goda tips utav honom.

Förberedelser

Innan jag åkte över till Kim så skrapade jag ihop nödvändigt material för bygget som; kopparledning, buntband, 1:1 balun, lödstation, samt lånade en smidig liten swr-mätare och lätt RG-8X som matarkabel eftersom det inte fanns möjlighet till att hissa dipolen i centrum, endast i dess ändpunkter.

När det fortfarande var ljusst ut så tog vi en slangbella och fick upp två linor, i en björk och en asp på varsin sida av tomten. När allting utomhus var redo för att hissa och det började mörkna på så gick vi in och tillverkade antennen.

Tillverkning och trimning

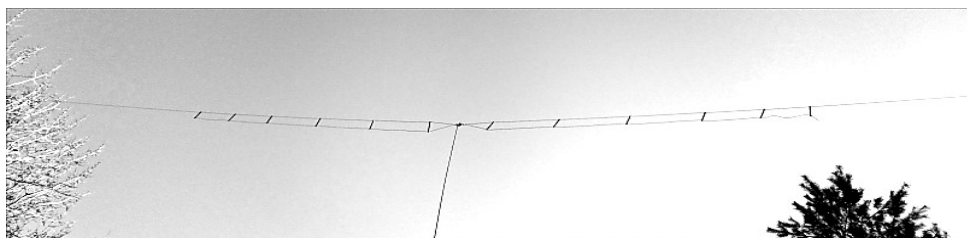
I början ville vi göra en trebandare för 40-30-20, men det visade sig att vi var en meter kort på kopparledning så det fick bli en 40-20 bandsantenn. (I slutändan när vi trimmade in den så klippte vi av nästan en meter, vi skulle alltså kunna ha gjort en trebandare men vi visste inte hur mycket som skulle trimmas av när vi började. Otur)

Antennens konstruktion var tydlig, 1:1 balun i mitten med två olika långa ben ihoplödda till balunens ”ut” kontakter, på vardera sida. De korta benen fick hänga under de långa benen som hela antennen hänger i. Lika som bandkabel tillverkade vi distanser som de korta benen hängde i genom att säga av vp-rör till godtycklig längd och borra hål i storlek av kopparledningens diameter ute i sidorna



av rören. Den lösa ändan av de korta benen fick en stopp-tia för att inte glida ur distanserna. För att hålla distanserna på plats fungerade smältlim förvånansvärt bra.

Varje ben mättes upp och klipptes till nästan en kvarts våglängd [eller en kvartsvåglängd multiplicerat med en faktor 0,97] (= antennens halva totala längd). I runda slängar fick vi lära



oss att man ska få lägst stående-våg förhållande när antennen är 3-4% kortare än halva våglängden för önskad frekvens. Men när vi konstruerade dipolerna på kursen och vid detta tillfälle visade det sig att vi förkortade den betydligt mer, <8%.

Trimning

När det var dags för trimningen av antennen så började vi försiktigt. Swr-dippen låg för lågt i frekvens ca 13 700 kHz m a o den var för lång. Då firade vi ner den ena änden, sedan den andra och klippte av ca 5-7 cm på varje (på tok för lite), detta gav att dippen flyttade sig väldigt lite (till ca 13 750 kHz). Efter det tog vi decimetrar efter decimetrar av båda ändorna, tills vi landade på lite över 14 000 kHz. Samtidigt höll vi alltid ett öga på hur swr-förhållandet såg ut på 40 m bandet, vilket inte gav upphov till någon större förändring.

Samma process upprepades för 40 m-bandet, men varje gång vi hissade och kollade swr-förhållandet så märkte vi att det också blev ännu bättre för 20 m bandet. En positiv överraskning. Slutligen så nöjde vi oss med ett stående-våg förhållande på 1,16:1 på båda banden.

Test

Stationen som vi testade dipolen med var min ihoplödda Elecraft KX1:a. Detta var innan den uppgraderades med Elecrafts modifikation för att få upp uteffekten till över 3W som utlovas, uteffekten låg på dryga 2W.

Vid sändning, sent på kvällen när det mörknat så hördes vi inte till Moras web sdr, inte heller till sdr-stationerna som var tillgängliga i Baltikum eller Frankrike. Men med våra dryga 2 W och norr-syd polariserande dipol så lyckades vi urskilja vår sändning (CW 40 m) just över brusgränsen hos en station i norra Tyskland.

Utvärdering

För en liten slant så lyckades vi bygga en mycket schysst antenn, det tog ungefär en halv dag att utföra. Det som återstår är att spreja vprören svarta så att de ser mer diskreta ut , samt testa den med reverse beacon och se hur långt vi når med ytterligare en Watt i sändareffekt.

Kim/SA0KIM och Oliver/SA5ODJ

Nya medlemmar sedan förra tidningen.

Ann Hellstenius, Johanneshov
Elin Ahlqvist, Johanneshov
Niklas Fridén, Handen
Nils Kihlström, Hägersten
Rune Eriksson, Upplands Väsby
Torbjörn Carlsson, Haninge
SA0BJD, Åsa Karlström Uttran
SA0CLO, Tonny Olsson, Kista
SA0CNE, Mattias Holm, Tungelsta
SM0LYC, Mikael Björkgren, Tyresö
SM0YBU, Jonas Andersson, Johanneshov
SM5CTM, C G Holm, Tungelsta
SM5LW, Dag Sigurd, Enskededalen
SM5PHU, Jonas Hultin, Bromma

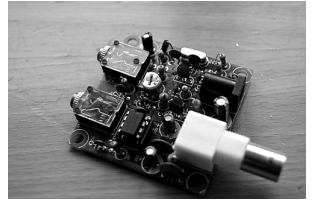
Ny signal och ny medlem.

SA0CPU, Anton Burström, Tyresö
SA0ECA Jonas Eriksson, Stockholm
SA0KIM Kim Strinnholm, Sollentuna
SA5ODJ, Oliver Djurle, Uppsala
SA0SAM, Råbert Burström, Tyresö
SA5UEG, Ulf Åkerblom, Alunda

Ny signal, tidigare medlem.

SA0CRK Christopher Riikonen
SA0JIM Jimmy Wiklund
SA0XXW Axel Dunlap

Välkomna och stort Grattis till nya signaler!



Byggsats: Tranceiver för 40 m med 0,4 W



Montering och lödning

Det sedvanliga gruppafotot. 18 st inklusive 2 lärare.

Höstens kurs.

Denna samlade rekordmånga deltagare, därmed var det mycket inspirerande för alla både deltagare och lärare/hjälpredor.

Ett par av deltagarna hade redan amatörsignal, men ville utvidga sina kunskaper och kontaktnät, vilket är mycket positivt.

Aldrig har vi varit så många samlade i kurslokalen på Gålö.

Handledare har Christer, SA0BFC, Nisse SM0FNV samt Lars SA0BJL varit. Plus ett antal hjälpredor som fixat med fika etc...

Fyra hela helger plus en provhelg var det och vi hade ett mycket inspirerat gäng.

Kursen är något utökad och det har blandats in en hel del experiment och laborationer både med elektronik och antennbyggen. Detta har uppskattats då man får en bredare kunskap och en intressantare kurs. Dessutom varvades det hela med QSO-träning via kortvågen, samt även lite CW-demo/inläring.

I slutet av kursen hade vi laborationer, vi byggde flera små QRP-sändare för 40 m i grupper. Dessa skulle sedan provas i luften så antennbygge ingick också.

Denna dag gav mersmak! Lycka till alla deltagare!

Lasse /FDO hjälpreda och kursansvarig SK0QO.



En telegrafnyckel måste tillverkas. "Scoutmodell" a la kocken SM0YQH!



Kim (SA0KIM) t h visar Jonas (SA0ECA) t v hur man löder!



Fältprov. "Nästan" kontakt med en dansk!

Trot eller ej!

Uffe SM0DWK

En fin sommardag för några år sedan var jag ute några dagar med båten. Håller oftast till i Stockholms södra skärgård där jag hittat ett antal smultronsställen. Ställena är inte valda ur radioläge utan mer baserade på hur man kan skydda sig mot olika vindar och att det finns så mycket öppet vatten som möjligt bakom, eller åt sidan, om båten med utsikt. Det känns så befriande att ha en fjärd att spana ut över jämfört med att ligga och gnugga fender i en gästhamn eller i naturhamn som ofta gäller nu för tiden. Ofta har man många olika fågelkolonier runt om som ger ett enastående tillfälle att studera vem som bestämmer över vem och det är ett fascinerande skådespel. De stackars större rovfåglar som ger sig in i ett område som bebos av mindre, snabba, flygare blir obönhörligt bortkörda. Man tror att de större skall vara trygga och starkast i lufrummet, men icke! De mindre formerar sig som attackflygare och dyker mot de större inkräktarna som vore de styrda av en radar eller markstation. Småningom flaxar de anfällna iväg ganska omtumlade av den intensiva jakten. Tror inte att ens att våra JAS-maskiner skulle kunna vara så effektiva som våra små tvåbenta gamar är.

Så till radio som det här skulle handla om. Oftast har det inte blivit av att köra så mycket radio till sjöss som man tänkt ut, och fantiserat om, under långa kalla vinterdagar (som nu typ med skillnaden att det ju inte är så kallt i skrivande stund).

Många tror att man har hur mycket ledig tid som helst när man tar en sväng till sjöss. Är väl bara att lägga till vid nån' ö och så, vips, har man obegränsat med tid att montera upp en radio, rigga till nån slags provisorisk antenn och sedan börja leta efter hörbara stationer att rag-tewa (heter det så?)med.

Så är faktiskt inte alls fallet till sjöss!

Här gäller det att först och främst att lägga till på ett föredömligt sätt. Andra båtägare bedömer och besiktigar varje tilläggning, varje manöver, och kommenterar dugligheten hos skepparen och kan till och med komma med goda råd om hur man skall binda fast flytetyget (ja, förtöja båten



alltså som det heter på marint manér). Här gäller det att göra rätt från början så man anses vara en



god skeppare med kunskap, omtanke och förstånd. Det händer då och då att väderrapporter har fel i sina prognoser och utfärdar löften om en härlig kväll och natt med kanske ingen vind alls eller svag vind från något håll. Helst då från det håll dit fören pekar så att det blir lugnt vatten.

I godan ro lägger man så till i en vik som skall klara av att skydda för de vindar som kommer att råda under natten och morgonen. Så händer det...! Vinden vänder och friskar i! Ibland blir det bara guppigt och man hör vågorna smälla in i akterspegeln för oss med plattgattad akter (begreppet går att googla på). Ibland händer det att förskeppet dunkar in i det tillagda berget med ljudliga dunsar som gör att det rister till i skrovet på såväl båt och skeppare. Då finns det bara en sak att göra. Fly! Processen börjar med att man startar motorn, man hoppar över den viktiga kontrollen av att alla motorvärden ser bra ut på de mätare de

flesta motorbåtar är utrustade med, hoppa iland för att lossa förliga förtöjningarna och försöka få med sig alla bergskilar man noggrant knackat ner i små skårar i berget, sedan snabbt förflytta sig till aktern för att dra upp ankaret utan att dra upp andras ankare ty de som ankrar senare än en själv har en benägenhet att korslägga sina ankartampar över ens eget vilket får till följd att man således samtidigt drar upp grannbåtens ankare. Då gäller det att så snart man fått upp ankarhärvan försöka slänga tillbaka det ena i sjön utan att grannbåten för den skull dunkar i berget. Den manövers fungerar aldrig. Har man lyft ett ankare i den situationen slår grannbåten obönhörligen förskeppet i samma berg alldeles delar av en minut senare. Det gäller då att vara en bit bort från situationen så att skepparen får fullt upp med att ta hand om sitt flytetyg i stället för att skälla ut oss som just kommit en bit ut. Så skall man i (kanske blöt) pyjamas, om det regnar, förhala som det heter, alltså hitta en ny natthamn. Det är ett kapitel för sig. Kan dock erkänna att om man i den bråda situationen hittar en ny förtöjningsplats med lä (termen betyder att det inte blåser) så torkar man snabbt upp, eller byter sovkädder och hamnar snart i dvala antingen av köld eller av utmattnin.

Tillbaka till tiden efter ankringen.

Nu gäller det att försöka hitta allt som stormstuvats innan färden. Det heter så för det kan börja blåsa när som helst och då skall saker och ting stanna kvar på sin plats och varken ramla omkull eller för den skull gå sönder. Först skall förstås en massa saker, som man använt under färden, stuvats undan. Det är navigationsutrustning, sjökort, pennor, gradskivor. Jodå, man använder fortfarande sånt för vem litar till 100% på GPS-systemet? En spänningssladd som lossar eller att datorn/GPS-mottagaren går i spinn så e man typ rökt om man inte följer med på ett papperssjökort.

Sedan är det dags att städa upp sådant som kan ha flyttat sig under färden. Att komma nära en Waxholmsbåt gör att det mesta flyttar sig pga. de svallvågor som sådana båtar drar upp. Skepparna tycker troligen att det är roligt att stuva om i fritidsbåtarnas inre. Det tar sin tid att återställa ordningen.

Näväl, efter att fått tillbaka allt på sin plats är det dags att göra i ordning för middagen. Här gäller det att först och främst hitta alla attiraljer som ingår i middagen. Efterdiverse letande har man oftast kunnat hitta de ingående tillbehören till måltiden. Så skall man marinera köttet (om man nu inte är vegis), skära upp salladen, tillverka en smaskig dressing, fälla upp matbordet, leta fram en lämplig marin duk, ta fram bästa porslinet, leta reda på kladdfria glas och bestick samt hämta fräscha servetter från stuvutrymmena. Om solen ligger på gäller det också att rigga till ett lämpligt solskydd under måltiden. Det kan bestå av en barnvagnsparasoll riktad mot solen eller helt enkelt en modell större badhandduk som på något sätt spänns upp över kapellbågen i aktern. Man lägger gärna till så att aktern är riktad västerut för att efter avdukning och disk, med ett glas rödvin, avnjuta solnedgången. Varför nu alla skall ha en slurk rött vin övergår den här skepparens förstånd, men så är det till sjöss. Det är mycket som bara är så som det skall vara till sjöss.



Liten portabel telegrafinyckel från Palm Radio



Solpanel 700 mA



12V/7Ah



Solstol



Nödvändiga tillbehör!

Eftersom köket är gasol drivet gäller det att ha sett till att gasolen räcker för att laga mat några dagar till och sedan gäller det att skramla fram grytor, knivar, bestick o pannor. Själv har jag fler stekpannor än grytor ombord eftersom det är lättare att tillaga det mesta i en stekpanna än i en gryta. Vid sista städning i båten fick jag order om att slänga ett flertal pannor som gjort sitt bästa. Det var med vemod jag gick till sopcontainern med min gamla grillpanna, men ok, det hade gjort sitt. Till å med trähandtaget var så grillat att det troligen hade brustit vid nästa användning.

Efter att ha tagit fram alla attiraljer som hör middagen till anrättas delarna var för sig.

Det i sig är ett särskilt kapitel som lämnas därhän eftersom vi ju skulle prata i och om radio.

Nåväl, efter att ha intagit en (förhoppningsvis) superb middagsmåltid skall det, som nämnts, diskas.

En motorbåt, jmfvt med enklare segelbåtar, har ibland genererat varmvatten i en behållare som värmts av motorns kylvatten under färden. Man slipper således att värma vatten på gasolspisen eller ännu värre, hemska tanke, diska i kallvatten. En del mindre nogräknade besättningar diskas dessutom i ouppvärmat sjövattnet direkt på badplattformen men det får inte godkännas av den nu självutnämnda fartygschefen som ger direktiv om att det skall vara färskvatten och att det dessutom skall vara tempererat. Den hittills försiktigomne skepparen, nu degraderad till skeppsgosse, brukar i smyg koka såväl potatis som frukostägg i sjövattnet för då slipper man salta så mycket samtidigt som man spar på färskvattnet som är svåråtkomligt i skärgården sedan vi gjort entré i EU. Nya EU-bestämmelser gör gällande att det brunsvatten vi under årtionden haft möjlighet att få tag på ute i skärgården inte längre är tjänligt att konsumera!

Ett rent under alltså att alla tidigare besättningar levit ett ganska bekymmersfritt liv baserat på tillgången samt konsumtionen av det färskvatten som varit tillgängligt. Men så icke längre. EU säger att det inte är tjänligt. Man undrar ju osökt vad EU-delegater har för preferenser på färskvatten. Går inte att undvika att fundera på om man inte beställer in något exklusivare måltidsdryck i form av Perrier (franskt uttal: [p[.je]) eller liknande utländska drycker då man intar sina måltider. Men

vad är det i jämförelse med att duka upp vid en inhemsk skärgårdssö där generationer druckit sig starka och hälsosamma av det lokala brunsvattnet!

Diskningen är under skarpt överseende avklarad. Den ställs i snygg ordning på diskställning för att självtorka. Kan fungera de flesta gånger men bara i de fall man inte, som beskrivits ovan, måste förhålla under natten. Då inträffar förmodligen större porslinskrasch eftersom man snabbt rör sig fram och tillbaka och många gånger med tampar hängandes och släpandes efter sig för att allt skall gå snabbt och för att man inte skall få in dylika i propellern, för det är av kända anledningar inte bra.

Är man så redo för radioaktivitet nu då? Jajamensan! Nu gäller det att leta fram alla väl stormstuvade kassar och väskor med utrustning och radioapparat. I förväg skall man helst, inte bara en gång, ha förvissat sig att allt är helt och funktionsdugligt och att kablagen inte har glappande kontakter vilket de alltid tyx ha. Det är inte helt lätt att få med all utrustning på en vända. Solstolens konstruktion gör att den på något sätt går att kränga på sig med en arm genom benen. Andra väskor är försedda med axelrem och så några kassar i händerna. Nu gäller det att, helst i förväg, ha spanat av geografin vad gäller såväl antennplats som operatörsplats, så att man inte behöver vandra runt på skärgårdssöarna iförd all packning. Ofta sammanfaller platserna för antenn och operation eftersom man inte orkar bära med sig särskilt mycket coax.

Väl framme på den uttänkta platsen skall allt riggas upp. Först sätter man ihop den isärmonterade, i det här fallet, mobilantennen. Den skall justeras till exakt längd för att svänga optimalt (ja, det heter faktiskt så på radiospråk) på rätt frekvens. Det görs med ett måttband som givetvis ligger i den lilla medförda verktygslådan. Därefter skall man, som framgår av bilden på antennen, ansluta den lilla kortslutningssladden så att rätt antal lindningar på antennens nedre del svänger i takt med resten av antennen. Så kommer vi till begreppet jordplan. Sådana skall man ha, ju fler desto bättre. Själv har jag tillverkat en platta av plåt som kan ställas på marken så att antennen inte välter vilket den annars skulle göra. På den plåten finns ett antal blå 4mm banankontakt för

chassimontage, isolerat utförande, kabel lödas fast på baksida, panelhål: Ø7.5mm., monterade. Till dessa väl specificerade kontaktdon ansluts sedan det antal jordplanstrådar man för tillfället önskar använda, som sagt, ju fler desto bättre.



HVT 600 Mobilantenn för 80-10m & VHF/UHF med 8 jordplanstrådar (ej med pl bilden)

Efter noggranna beräkningar har det tillverkats 8 st. jordplanslinor som noga läggs ut i ett stjärnformat mönster. Så dras coaxen från plåten till den tänkta operatörsplatsen och ansluts där till den medförda radion, i det här fallet en Yaesu FT-817ND. En mycket liten, kompakt, trevlig radio som kan mäta sig med många större apparater i såväl funktion och prestanda. Den presterar hela 5W sändareffekt om man tillför yttre spänning. Använder man de inbyggda batterierna har fabrikanter varit så förutseende att apparaten då bara sänder med 2,5W för att förlänga



Yaesu FT-817ND med avstämmer

batteritiden. Men som sagt, yttre stömkälla... full power! Den medförda solpanelen ställs i lämpig vinkel mot solen för att ge optimal laddström till det medförda ackumulatorbatteriet. Efter att ha genomfört den omgivande terrängen brukar man hitta en lämplig sten eller nedfallen gren att stötta den på. I rätt vinkel mot solen avger panelen full effekt, i det här fallet hela 700 mAh, jämfört med att sonika lägga den platt på marken varvid effekten oftast halveras. Sådana är solpaneler.

Så ansluts då strömkällan och antennen till radion och man är beredd att slå på mottagningen. Här gäller det att ha varit framsynt och ha packat med sig en avgörande detalj för framgången i etern, mikrofonen. Den vane portabeloperatören har förstås inte glömt att packa ner ett så viktigt tillbehör utan ansluter mikrofonkontakten med ett litet knäpp.

Så, äntligen är det dags att slå på strömmen, kolla att det brusar i högtalaren, och sedan ställa in radion på det nu i förväg beslutade frekvensområdet. Därefter skall man omsorgsfullt kontrollera att antennen svänger med i hela tänket. Har man missat i inställningarna av antennen där går det väldigt snabbt att bli medlem i FT-817 BFC, "blown final club". Klubbmedlem blir man när man sänder och antennen inte svänger med. Vissa apparater är ytterst känsliga för sådana antenner och "lyfter på hatten" i de komponenter som genererar sändareffekt. Det betyder att de går sönder. Efter alla ansträngningar att komma ut på sjön för att prata i sin radio på en ö är det försmädligt om den det första den gör är att gå sönder. Man kan då förvisso njuta av att, i bästa fall, lyssna på de stationer som är hörbara trots att antennen inte svänger som den skall. Själv är man sedan länge medlem i "BFC" eftersom första försöket att sända med radion, efter inköpet, resulterade i att medlemskapet kom som ett brev på posten. Nu kom förvisso ett brev på posten men i form av ett nytt slutstegskort från importören med en beskrivning om hur man byter ut den lilla modulen och justerar en mängd parametrar. Som tur var fick jag hjälp av en kunnig amatörradiövän att byta ut modulen som säkert småler igenkännande då han läser den här artikeln. För den som vill förkovra sig i operationen i fråga bifogas en alldeles utmärkt artikel via länken <http://ka7oei.com/FT817-finals.pdf>

Så brusar det äntligen i högtalaren. Alla ansträngningar och hinder, som omsorgsfullt röjts undan, för att höra detta för oss nördar så sköna ljud. Vem mer på denna jord kan finna nöje i att lyssna på brus? Första mötningen på antennen ger grönt ljus. Nu går det också bra att sända.

Nu inträder dock ytterligare en parameter i radioamatörens vedermödor att upprätthålla entusiasmen få kontakt med omvärlden, törsten!

En, i det här fallet, någorlunda sval öl letas fram ur kassarna och man ser fram mot att kunna släcka törsten på ett behagligt sätt. Har man tur skummar ölburken inte över av alla skakningar som färden från båten till radioplatsen medfört. Nu går det oftast fint för man har av erfarenhet lärt sig att inte öppna en sådan förpackning ovanför radioutrustningen.

Efter ett antal svalkande klunkar lutar man sig så tillbaka i stolen, lyfter upp den lilla radion i knät och börjar söka av frekvensbandet. Just den här gången har vi valt 20m-bandet eftersom det brukar vara mycket aktiviteter i det frekvensområdet. VFO-ratten snurras friskt över SSB-delen av bandet och döm om vår förvåning, massor av röster passerar förbi i en kaskad av ljud. Småningom utkristalliseras ett antal röster som låter starka och behagliga samt har ett begripligt engelskt uttal. Vi lägger oss avvaktande för att försöka få kontakt efter det att pågående konversation avslutats. De vanliga fraser för att avsluta ett qso (konversation) utväxlas mellan de avlyssnade stationerna och här tar vi mod till oss, kanske stärkt av förfriskningen, och trycker in sändarknappen på mikrofonen och anropar motstationen med dennes anropssignal.

En förvånad engelsman svarar på anropet och undrar vad vi använder för radio och framförallt vad vi har för slags antenn. Alla förbindelser av det här slaget börjar oftast med att man utväxlar en signalrapport. Det låter avancerat men är egentligen bara ett sätt att tala om för varandra hur bra man kan höra motstationen. Till vår förvåning får vi en signalrapport i form av 59+ som betyder att vi hörs väldigt, väldigt bra i England. Efter att vi utväxlat de vanliga artiga fraserna om var vi är, vad vi heter och hur bra vi hör varandra utbrister motstationen plötsligt att han inte tror på våra uppgifter. Vi har sanningsenligt berättat om att sändningen pågår från en slags öde ö i Stockholms skärgård med en liten mobilantenn som inte är längre

än c:a 160cm som står på marken och att vi endast har 5W sändareffekt. Nåväl, i flera förtvivlade försök att övertyga motstationen avslutar vi konversationen och går vidare genom att vrida på VFO:n (alltså ”skalratten”).

En efter en uppenbarar sig mängder av väl hörbara europeiska stationer i högtalaren. Återigen tar vi kontakt med en station och upprepar vårt mantra om var vi är, vad vi har för antenn och vår sändareffekt. Samma reaktion, gång efter gång. Haha, säger man, på radiospråk heter det hihi och uttalas ”hajhaj”, det tror vi inte på. Hörbarheten är bättre än de flesta andra europeiska stationer som vid tillfället försöker få kontakt med likasinnade. Vi upprepar vårt mantra gång efter gång. Till slut bombarderas vi av stationer som vill prata med oss eftersom någon lagt ut vår existens på ett särskilt ställe på internet som kallas ”cluster”. Där skriver man in att man hört eller kört (betyder ”talat med”) en viss radioamatör. De som då känner för att kontakta samma station skruvar skyndsamt på skalratten för att lyssna om stationen hörs lika bra hemma hos sig.

Efter ett tag blir man mätt på radiokörandet (eller så kanske den medhavda förfriskningen är uppdrucken) varpå man packar ner all utrustning och beger sig till båten för en välbehövlig vila.

Antennen monterades inte ner utan bars försiktigt med alla sladdar fortfarande monterade och anslutna till den lilla radion som dock var packad i en väl madrasserad väska.

Väl nere vid båten som just vid det här tillfället lagts till vid en liten brygga på öde ön ställdes antennen slarvigt på bryggan med alla jordplanstrådar i ett nystan medan radion packades upp för att få en hedersplats på matbordet ombord.

Man kan inte låta bli att slå på mottagaren och ”kolla” hur det låter efter förflyttningen. Den här gången på telegrafidelen av bandet. En liten telegrafnyckel ansluts för säkerhets skull till radion om det skulle höras något intressant, och det gjorde det verkligen. Ett kort ”CQ” hörs i högtalaren och inte från vilket land som helst! Här talar vi om ett verkligt DX. DX betyder ”Long Distance” som i sin tur betyder att stationen befinner sig långt bort, vanligen

utanför Europa. I det här fallet höll operatören, nu återigen befälhavare, på att ramla i vattnet av upphetsning. Det var en station från Hawaii som hördes klart och tydligt i högtalaren. Efter att ha kastat sig ner vid bordet anropades stationen med darrande fingrar. Hur det går att kombinera darrande fingrar med att sända telegrafitecken som helst skall uppfattas korrekt är fortfarande ett mysterium med hördes gjorde det. Motstationen signalerade tillbaka att vi hördes med en 7:a på en tiogradig skala. Efter att ha avslutat den korta förbindelsen hördes massor av andra stationer anropa. Här var det fördel att vara först med att uppfatta anropet och svara innan andra börjar

anropa. Det brukar bli en slags kalabalik under sådana förhållanden och då hörs man inte även om man vid det tillfället befinner sig på en hemmastation med hygglig antenn och de normala 100 watten man brukar ha. Stationerna som då kommer fram brukar ha mastodontantennor och även spräcka den lokala teleadministrationens regler om vilken effekt man får sända med.

Efter en sådan upplevelse känner man sig väl till mods och packar omsorgsfullt ihop anläggningen och funderar på hur det nu skall gå att övertyga alla radiokompisar om vad som hänt.

En del tror på det en del kanske inte gör de...men så va de! 73 Uffe SMODWK

Prylmarknaden

Årets prylmarknad i slutet av oktober gick nog till historien att vara en av de bättre.

När vi lämnade prylmarknaden 2015 i gamla skolan Fredrik visste vi att det var sista året i den lokalen.

Det fanns dock hopp om att kunna använda det nya Fredrik som var under byggnation.

Tack vare ett välvilligt bemötande från skolan och kommunen, kunde vi 2016 anordna prylmarknaden i helt nybyggda lokaler.

Ett stort lyft enligt oss och alla utställare och besökare. Luftiga fräscha lokaler, som vi till slut lyckades anpassa till säljarnas behov. Vi fyllde nära nog alla utrymmen som behövdes.

Serveringen var också ett riktigt lyft, med gott om bord och suverän serveringsmiljö.

Vår fina YL-bar var mycket uppskattad med vår duktiga personal. ALLT var slutsålt vid marknadens slut, vilket är ett mycket gott betyg.

Försäljningen gick som smort vid QO-s bord och vi hade inte mycket kvar när dagen var slut

Inträdeslotteriet med fina priser sponsrade av utställarna förgyllde. TACK för gåvorna!

Det är mycket arbete med att planera och genomföra ett sådant här arrangemang. Tack vare alla medhjälpare, utställare och besökare blev detta den bästa prylmarknaden hittills.

TACK till alla!



Luftiga lokaler och en fin stämning bland besökare och säljare. Säljarna verkade nöjda. Smärre förbättringar skall vi göra till kommande år. Men i stort allt perfekt!



YL-baren: Ann, Yvonne YLY, Elin, Lotta L8, Mari och Ida. TACK för en fantastisk insats. Utan er kan vi inte genomföra en marknad!

SK0QOs kontakter under 2016

Vi har kört 5453 qso från SK0QO under 2016. Det är ett imponerande antal, men faktum är att antalet qso:n varit mycket högre de senaste åren. Minskningen beror framför allt på att det blivit färre qso:n i de tester som körts och orsaken till det är ju att vi befinner oss i ett läge i solfläckscykeln där konditionerna ofta är mycket sämre än för några år sedan på de högre kortvågsbanden. Antalet QSO har givetvis även påverkats av att vi tidvis haft problem med våra FT2000 och med slutstegen.

För Europa och Asien är inte förändringen i QSO-antal särskilt stor – antalet är ungefär 85% jämfört med föregående år. Den stora skillnaden är för Nordamerika, som vi hade 2427 qso med förra året och bara 297 nu – det är ca 12%.

Det visar ju att när det är bra konditioner finns det väldigt många stationer att köra i W/VE men när konditionerna är dåliga kommer bara de bäst utrustade stationerna igenom.

Under året hade vi kontakter med 192 DXCC-länder. Det är något färre än året innan – minskningen ligger givetvis huvudsakligen på banden 10 – 17 m.

Nya antenner har också medfört att det i år körts en del kontakter på 6 m och 70 cm.



	Total	1.8	3.5	7	10	14	18	21	24	28	50	144	432
EU	4274	336	1108	1311	27	1142	19	194	3	60	25	36	12
AS	590	13	63	117	13	239	22	118	5	0	0	0	0
AF	142	4	9	26	3	31	24	38	4	3	0	0	0
NA	297	0	24	52	0	177	15	29	0	0	0	0	0
SA	99	0	7	23	0	19	6	42	1	1	0	0	0
OC	46	0	1	15	2	19	3	5	1	0	0	0	0

QSOs per band and mode with country Paper QSLs received

	Total	1.8	3.5	7	10	14	18	21	24	28	50	144	432
CW	3741	315	926	1166	45	952	65	220	13	7	20	9	3
FONE	1712	38	286	378	0	680	24	206	1	57	5	27	9
REST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	5453	353	1212	1544	45	1632	89	426	14	64	25	36	12

Multiple QSOs and bands

Nr of Calls	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
wkd X times	2089	632	267	124	65	32	18	4	5	5	3
wkd on X bands	2234	624	269	83	31	3	0	0	0	0	0

	12	13	14	15	16	17	18	19	20	>=21	Calls total
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3244
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

QSOs / Operator
Chief Op: 5453

DXCC

Nu har SK0QO DXCC på 6 olika band - 10, 15, 17, 20, 40 och 80m. 17 m och 80 m skaffade vi under 2016. Här är antalet bekräftade länder (med QSL-kort eller via Logbook of the World) :

Mixed	271
CW	255
Foni	194
160m	62
80m	105
40m	157
30m	53
20m	188
17m	141
15m	203
12m	63
10m	176
6m	6
2m	6

DXCC Worked 2016

från SK0QO

MHz	CW	FONE	Total
1.8	50	18	50
3.5	82	43	83
7	113	65	124
10	35	0	35
14	120	80	133
18	56	23	70
21	92	65	112
24	13	1	14
28	6	15	19
50	11	3	11
144	3	4	5
432	2	1	2
<hr/>			
Total	171	127	192



Nyckelinnehavare till Gålö-stugan

Kalle /NUE	0739-64 96 62
Jan-Olof /IFP	073-678 05 13
Göran /XW	0760-82 81 95
Lasse/FDO	070-343 99 69
Robban/TAE	070-555 38 49
Leffe/BQA	070-547 16 58
Ingemar/SYQ	070-602 47 55
Leif/DSG	073-412 63 14
Ingemar/DSF	0707-75 34 84

Hör efter med någon av dessa om aktivitet pågår och om du då vill komma till stugan!

Aktivitet pågår nästan varje dag. Nyckelinnehavare som inte bor för långt bort skall kunna ställa upp som klubbvärd vid möten.

Årets Julfest - något annorlunda

25-talet SödRa-medlemmar ställde upp på vår julfest i fredags kväll 9:e dec på Restaurang Delvita i Jordbro. Restaurangen lyste i julens färg genom den nya inredningen i rött o svart. Alla verkade mycket nöjda med den lite annorlunda julmaten, som för många blev en pizza eller val från den nyligen introducerade persiska matsedeln. Vi blev väl omhändertagna av värden med fru o döttrar, som utöver matsedeln arrangerat ett fint salladsbord som entré. Avslutningen kaffe med pepparkakor o lussekatt bjöd klubben på.

Lotteriet skötte tomten Robban TAE med bravur. Han hade också köpt fina priser, som vinnarna tyckte mycket nöjda med. Jorunn skänkte en inramad akvarell till lotteriet och den valdes av Eva Åström, som blev först att välja. Vinster utdelades också till de som skickat in rätt lösning på SödRa-bladets 2-2016 rebus.



En hel del besökare, gemytlig stämning var det. Alla verkade trivas trots ett något annorlunda upplägg!

Tillverka din egen storcirkelkarta

Hos NS6T hittar man en kartgenerator där du kan göra egna storcirkelkartor med ditt eget QTH i centrum.

Speciellt praktiskt kan det vara om man vill göra en karta med mindre radie, t ex över Europa eller delar av när man vill köra VHF. De kartor som täcker hela världen blir svårlästa på kortare avstånd.

<http://ns6t.net/azimuth/azimuth.html>

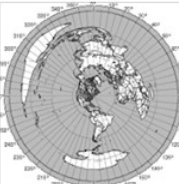
Haningedagen

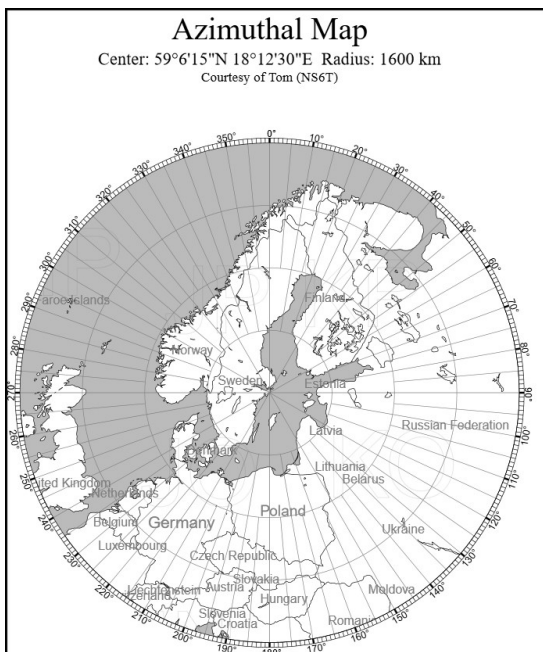
För första gången på flera år deltog vi 2016 på Haningedagen på Poseidons torg i Haninge. Ca 100 utställare och 5000 besökare.

Ett utmärkt tillfälle att synas bland allmänheten således.

Yvonne/SA0YLY var projektledare med Janne/SM0IFP och Robban SM0TAE som utsedda hjälpredor.

Det kördes både kortväg och VHF/UHF. En CW-dator var en riktig publikmagnet! *Tack för en fin insats!*

	<h3>NS6T's Azimuthal Map</h3> <p>Use this form to create an azimuthal map for any location on the globe. You can customize the map in a variety of ways by changing the options in the web form. Report problems or successes as comments on this page.</p> <p>NS6T.NET</p>
---	---



Premiär-QSO

Det kom en trevlig julkhälsning från en av våra elever, Oliver som numera ståtar med signalen SA5ODJ.

Här ser vi honom vid riggen när han kört sin första italienare - på CW.

Den som är tillräckligt intresserad kan lära sig CW väldigt snabbt, flera av de yngre har visat stort intresse och talang. Vi önskar lycka till!

Han får här glada tillrop av sin far: Kari SM0HRP, som ger ett gott stöd för ungdomarna! /red



Portabelantenn eller hemma-antenn.

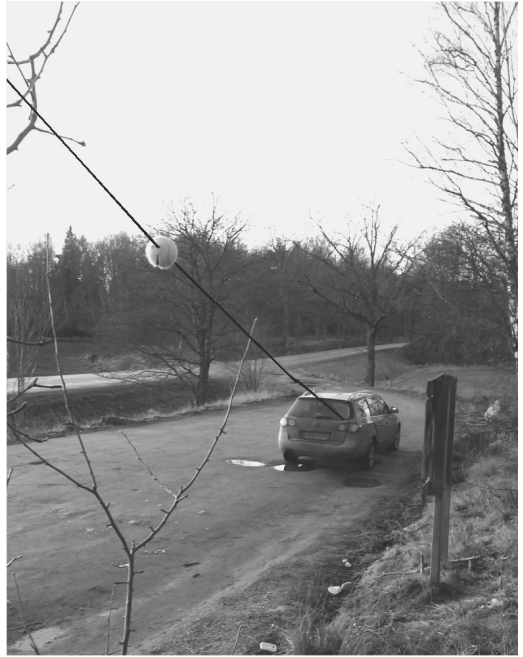
Jag har byggt mig en antenn från en ”byggsats”, ett kit med delar jag fick i present (av Bengt-Åke AGA och Lars DRV). Antennen är en ändmatad ”Windom” (och är beskriven av Tilman D Thulesius i QTC nr 3 årgång 2013). Jag har byggt varianten med tennisbollar, se bild.

Antennen utgörs av både koaxialkabel och antenncåblar (samt en strömbalun och en transformator). Det fina med antennen är att den går bra på många band. Jag kan köra på alla band utom 15 meter. Då använder jag ingen avstämningsenhet!

Under senhösten och vintern har jag med framgång kört portabelt med antennen! Men, som oftast gäller det att få upp antennen tillräckligt högt.

Du behöver bara en fästpunkt med en sådan här antenn! För att spänna upp antennen har jag satt en fästögla i strömbalunens ferritoroid. Fästöglan knyter jag sedan fast i bilens takreling!

I januari 2017 har jag även provat antennen monterad på hemma-QTH. Antennen är lång, hela 39 meter lång, så jag kan inte använda ”hela” antennen hemma.



Jag för antenncåblarna genom toppögla på ett teleskopspö och halar ut. Resten av antennen (koaxialdelen) får vara kvar inne på balkongen. Det fungerar och jag kan vara QRV på 80 meter!

Text och bild: Wittich von Zedtwitz-Liebenstein, SA0BFW

Amatörradioprovet på Eskilstunamässan den 1 april.

Alla är välkomna, både blivande amatörer som har gått en kurs, eller de som har studerat amatörradioteknik och reglementen på egen hand. Givetvis är även den som behöver göra ett omprov i teknik eller reglemente välkommen.

Radiomässan har öppnat i fem timmar, så det finns tid både att göra provet och att besöka mässan. Provolokalen ligger på andra våningen, ovanför själva radiomässan, och det är inget problem med att gå emellan.

Om du vet att du kommer att göra ett prov så skicka ett meddelande till provförrättaren, Anders Eidenvall, SM5EFX, för planeringens skull. Det kommer också att finnas möjlighet till drop-in-prov i mån av plats, men med en anmälan innan har du garanterat en plats.

Håll utkik på SSA:s hemsida, ssa.se för mer information. Är det något som du funderar på när det gäller certifikatproven så svarar Anders gärna på frågor. När det gäller allmänna frågor om utbildning till sändaramatör och om kursmaterial så finns mer information på SSA:s hemsida under Sektioner – Utbildning.

Anders Eidenvall, SM5EFX
Provförrättare i Västmanland
sm5efx@ssa.se

Det kan även bli tillfälle för prov vid vår egen kursavslutning hos SK0QO den 6-7 maj.

“Bullen” Ett söndagsnöje !

En presentation av operatörerna.

Du lyssnar väl på Bullen kl 20.30 SNT över våra repeattrar varje söndag kväll!

SK0QO/R finns på 145.6875 och 434.750 MHz

Vi hälsar alla välkomna att lyssna och delta, inte bara med incheckning.

Efter SSA-bulletinen har vi ett lokalradionät för medlemmar i Södertörns Radioamatörer.

En hälsning från var och en av oss välkomnas, gärna med lite information.

Berätta om dina upplevelser under veckan eller något om planerade aktiviteter.

Kanske har du skaffat en ny rig eller har du satt upp en ny antenn som är bra, så berätta det för oss.

Här intill kan du se hur operatörsschemat för våren 2017 ser ut.

Vi turas om att vara ansvariga för bulletinen.

I den händelse någon av oss inte kan köra har vi ansvaret att be någon annan ta över.

Vi ser gärna att operatörsskaran ökas och vi hoppas efterhand få fler frivilliga att ställa upp.

Hör gärna av dig till sm5xw@comhem.se för att bli noterad på operatörslistan till hösten 2017.

Något arvode får du inte, men hela äran för kvällens bulletin och SK0QO-nät. *73 de Göran SM5XW*



Kalle SMØNUE

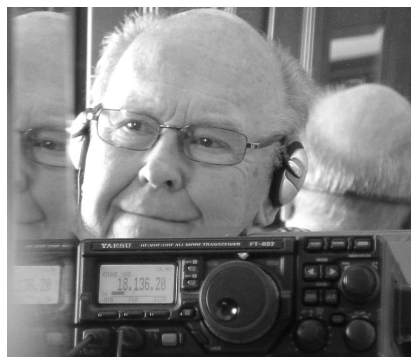
Certifikat: 1982

Transceivers HF: K2, KX3, FT817, IC7300 VHF: IC910H

Antenner HF: R5 (5-bandsvertikal)

Antenner VHF: 6m HB9CV, 2m 8el, 70cm 13 el, 23cm 40el

Kör helst: CW på 30m, NAC 2m



Göran SM5XW

Cerifikat: 1953 och har sedan dess varit QRV på banden.

Transceivers: FT-897 och TS-590

Antenner: Yagi 10, 15 20 m, horisontell loop 84 m, GP för 20 o 40 m

Kör helst: SSB på 20 m

Se f.ö. QRZ.com



Lasse SMØFDO

Certifikat: 1972 efter lumpen.

Transceivers: TS-870 (2 st), IC751A, TS830, m fl... FT7800 (2 st)

Antenner: SM0; FD4-Windom, WARC-dipol 10-18-24 MHz.

SM7; Dipol 80/40 m, Beam TH6DX samt roterbar dipol 10-18-24 MHz på Versatower.

Kör helst: Telegrafi vilket framgår av bilden. Gärna 80 m lokalt men även DX. Gärna 10 MHz.



Jan-Olof SM0IFP

Certifikat: 1976

Transceivers: HF TS-2000, VHF/UHF TS-2000

Antenner: HF OCF-dipole, Loop 84m, VHF/UHF Vertical 2/70 and satantennas 2x6 el VHF 2x13 el 70cm

Kör helst: SSB HF, Digital Psk31, VHF/UHF 2/70 test SSB and Satellite traffic



Alf SM0NHL

Certifikat: 1981

Transceivers: FT-817, FT-840, FT-8900R, FT-1802, Retevis RT-9000D(4m), QYT KT8900, Presisident Lincoln II.

Antenner: GP-2500, X-510, Sirio 2016, ändmatade trådar+div. dipoler och j-antennor (slim jim).

Kör helst: QRP i fältmiljö. Allt som inte är tester (undantaget NAC).

Användning av 5 MHz för experiment i Sverige

Vid den senaste Världsradiokonferensen, WRC, i Geneve i november förra året beslöt bland många andra saker att utpeka ett nytt 15 kHz brett frekvensband för amatörradio mellan 5351,5 - 5366,5 kHz. För de allra flesta länderna i Europa är den högsta tillåtna utstrålade effekten i det nya bandet 15 W e.i.r.p enligt beslutet på WRC.

Att beslutet tagits på WRC medför inte att det automatiskt gäller i de olika länderna utan varje telemyndighet får själv besluta om frekvensen ska vara tillåten för amatörradio i respektive land. Flera länder, bl.a Finland, har redan beslutat att använda det nya frekvensbandet för amatörradio och andra väntas följa efter. Några har också valt att tills vidare behålla de tilldelningar som de haft sedan tidigare.

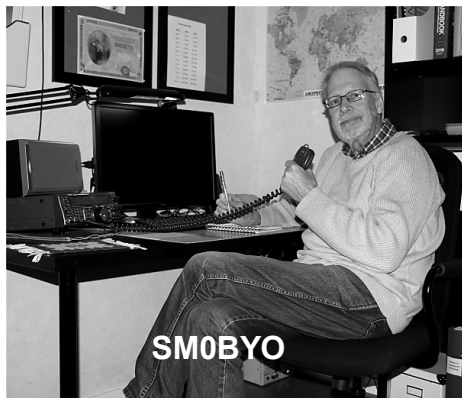
I Sverige har Post- och Telestyrelsen, PTS, sedan 2012 utfärdat tillfälliga tillstånd för experimentsändare på fyra frekvenser om 3 kHz i bandet 5,3 – 5,4 MHz för att se om den typen av trafik kan samexistera med den befintliga

trafiken i frekvensbandet. Sedan 2012 är det runt 60-70 personer som ansökt om tillstånd för experiment i 5 MHz-bandet. Sedan oktober förra året är tillstånden istället enligt det nya frekvensbandet som togs på WRC, 5351,5 - 5366,5 kHz, och högsta tillåtna utstrålade effekt är 15 W. Enligt rapporter från flera av de som har tillstånd för experiment så har det förekommit en hel del längre förbindelser eftersom allt fler får samma frekvensband att använda.

Även om inget ännu är beslutat så är det troligt att det nya frekvensbandet kommer att tilldelas för amatörradio även i Sverige men då blir det tidigast om ett år, i samband med att PTS föreskrifter om undantag från tillståndsplikt revideras. Fram tills dess kommer försöken med tillfälliga tillstånd att fortsätta så länge det inte uppstår störningar på annan trafik i samma band, bl.a maritim, flyg och militär trafik. En effekt av att frekvensbandet utpekats som amatörband, och tillstånd för experiment därför inte längre utfärdas, blir att de som idag har tillstånd för experiment utan att vara radioamatörer, inte längre kan fortsätta med experimenten.

Christer SA0BFC

Styrelsekandidater



Jag heter Gunnar Lövsund och är föreslagen som styrelsemedlem till årsmötet 2017. I fjol, 2016, blev jag helt oförhappandes en återvändare till amatörradion. I den stora livsmedelsbutiken i Handen träffade jag min gamla arbetskollega Bengt, SM0DCD, som hade återupptagit den ädla hobbyn och tyckte jag kunde göra det samma. Så inom ett par veckor hade jag fått tillbaka min amatörradiolicens och min gamla signal –BYO. Jag tog B-certifikat 1963 och A-cert 1965 i Härnösand och gjorde lumpen 1964 som telegrafist på I21 i Sollefteå. Ett tag hade jag signalen SM3AZZ. Min utrustning på den tiden var rätt enkel: RX Trio 9R59 och en hembyggd TX på 50 watt. Antennen en G5RV. Men sen började jag plugga i Göteborg och flyttade 1967 till Stockholm för mera plugg och jag tappade intresset för amatörradion. 1969 började jag jobba på Televerket i Farsta med administrativ rationalisering och senare med stordatorsystem. Televerket/Telia blev jag trogen på olika sätt till min pensionering 2006. Av det sagda framgår nog att jag har några år på nacken, närmare bestämt 73.

Under de åren jag inte höll på med amatörradio odlade jag andra intressen. Segling var ett sådant under många år. Jag och en kusin byggde en 38 fot Conqubin, som seglades flitigt under drygt 20 år. Numera är jag bätlös. Vid sidan av det var det amatörastronomi som gällde och fortfarande gäller i hög grad. Jag har ett eget observatorium främst för astrofoto och har gjort resor för att studera stjärnhimlen på bl. a. Kanarieöarna, i Marocko och i Namibia som alla har fantastiska

mörka himlar. Är också mycket aktiv i Stockholms Amatörastronomer, STAR.

Jag tycker jag har kommit igång rätt bra med amatörradion. Fortfarande tränar jag CW. Man blir rostig i hjärnan efter så många års uppehåll, men koden glömmer man inte.

Teknikkunskaperna friskade jag upp i höstens amatörkurs på Gålö. Köpte en Kenwood TS-2000 som jag haft en del trassel med, men med hjälp av kompetenta och hjälpsamma amatörer i SödRa och i TSA går den nu som tåget. Antennen är en Delta Loop, som verkar gå utmärkt mot hela Europa och arabstaterna. Konditionerna har dock inte medgett några riktiga DX än.

Styrelsearbete är jag inte obekant med. Hur som helst tycker jag det är kul att vara med i en så trivsamt klubb som SödRa.

73 de SM0BYO Gunnar!



Och hur hamnade jag här? SA0FBR - Fredrik Brask. Vissa saker har jag bara bestämt mig för att göra, jägarexamen, grönt kort i golf och så var det de där med radiocertifikat. Efter att ha sneplat på böckerna på det lokala biblioteket sedan 9 års ålder har det legat över mig. Någon gång skulle det bli av. Efter militärtjänstgöring som signalmekaniker på en robotbåt och på utlandsuppdrag i Kosovo kan man tycka att det skulle vara naturligt att göra det... men icke. Det krävdes ytterligare 16 år innan jag kände att nu är det dags, lagom till min andra pappaledighet.

Efter att ha läst de inledande böckerna kände jag

gott hopp, det här kommer bli en lätt match. När jag öppnade Konzept-boken förstod jag att så inte var fallet. Men det löste sig efter X antal testprov ($X > 50$) samt två skarpa prov så satt jag tillslut med min signal, SA0FBR. 29 år efter att jag sett böckerna för första gången. En radio införskaffades omgående, ICOM IC-7000, men att våga trycka in PTT-knappen visade sig vara svårare. Det var först under lätt kaosartade former som jag tryckte in knappen och svarade på SM5XW anrop. På den vägen är det.

73 de Fredrik Brask SA0FBR!



En kolmila måste vaktas och underhållas under de ca 10 dagar innan kolet är färdigt. Notera den minst sagt udda anropssignalen som användes. QSL-kort är på gång.



Kolbullar är en standardrätt i samband med kolarmilor. Janne IFP och Gunnar BYO passar här på att handla denna rätt.

SEØMILA

SödRa är ju medlemmar i den lokala hembygdsföreningen på Gålö: Gålö Gärsar.

Vart annat år har denna en aktivitet där man anordnar en kolmila. I samband med invigningen av denna brukar en hel del festligheter äga rum.

Detta år fick vi möjlighet att delta och visa upp oss, och vi anordnade ett tält med infomaterial och radioutrustning.

Vid invigningen onsdagen den 21 september klev Ordf. i Gålö Gärsar Karin Eriksson-Gutö och Vd i Skärgårdsstiftelsen Anna Waxin upp på "podiet" framför milan och hälsade de många besökarna välkomna. Efter ett varv baklänges runt milan klättrade Anna, vig som en katt, upp



Robban TAE och Janne IFP var de som aktiverade vårt tält och radiostation. Ett antal SödRa-medlemmar passade dock på att besöka oss och även äta kolbullar.

på stegen till de väntande kolarna, som förberett tändningen. Allt gick som planerat och snart steg röken från milans inre upp mot skyn. Sedan var det fyra kolare som dag och natt bevakade milan.

Under helgen den 24-25/9 genomförde vi trafik på 80 m, samt visade upp vår verksamhet. Det var Robert -TAE och Jan-Olof -IFP som aktiverade SödRa's tält nära kolarkojan.

Det fanns gott om sidoaktiviteter på plats och en riktig "höjdare" är att äta kolbullar med stekt fläsk. Redan på invigningen blev det en lång kö till "köket"!

Detta var en riktigt udda aktivitet för oss radioamatörer, men mycket givande. Nu vet förhoppningsvis många mer på Gålö vilka vi är och vad vi håller på med för konstigheter på Hasslinge!

Vi är mycket tacksamma att vi fick vara med!

Södertörns Radioamatörer

Söd Ra

Postadress:

Oxnövågen 6, 137 96 Gålö
PG 68 05 89-9
Org nr. 802453-8269



Möteslokal: klubbstugan, Hasslinge, Gålö.
Alternativt: Kvarnbäcksskolan, Mostens-
vägen 4, Jordbro.

Möten varje onsdag, öppet från kl 18.30,
start kl 19.30. Se programmet.

Internet:

www.sk0qo.se Facebook: SödRa
e-mail: styrelsen@sk0qo.se
Till klubbstugan: sk0qo2@gmail.com

Medlemsavgift: 200:-/år, 100:- för familjemedlem,
ungdom under 20 år, 75:-.

Från 1 juli halva avgiften för nya medlemmar.

Från 1 november gäller nästkommande års avgift för
resten av året och för kommande år.

Repeater SKØQO/R

R3x - 145.6875 MHz för 2 m, eller

RU6 - 434.750 MHz "Shift - 2.0 MHz" för 70 cm.

Båda repeatrarna är sammanlänkade och kan aktive-
ras från valfritt band. Aktivering sker numera enbart
med **subton 77,0 Hz** vilken **måste** användas.

Repeater SKØQO B, D-star

434.575 MHz, shift - 2 MHz.

Styrelse

Ordf	SMØYDQ	Gun Ahtola	070-687 18 26	ordf@sk0qo.se
vice Ordf	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	070-343 99 69	sm0fdo@comhem.se
Sekr	SMØDSF	Ingemar Johansson	0707-75 34 84	sm0dsf@sk0qo.se
Kassör	SMØNUE	Karl-Erik Färdigh	08-777 24 52	sm0nue@sk0qo.se
Bitr kassör	SAØYLY	Yvonne Malmqvist	070-547 16 58	sa0yly@sk0qo.se
Ledamot	SMØSYQ	Ingemar Thagesson	070-602 47 55	ingemar@thagesson.se
Ledamot	SAØDIJ	Christian Frost	073-181 30 58	sa0dij@sk0qo.se
Suppl	SMØFNV	Nils Willart	08-742 26 59	sm5fnv@sk0qo.se
Suppl	SAØBFF	Björn Hultberg	070-760 11 11	sa0bff@sk0qo.se

Funktionärer

Kontakt kommun	SM5XW	Göran Eriksson	08-500 288 18	sm5xw@telia.com
Mtrlförvaltare	SMØSYQ	Ingemar Thagesson	070-602 47 55	ingemar@thagesson.se
Grupp mtrl:	SMØFNV	Nils Willart	08-742 26 59	sm0fnv@sk0qo.se
	SMØNUE	Karl-Erik Färdigh	08-777 24 52	sm0nue@ssa.se
	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	070-343 99 69	sm0fdo@comhem.se
QSL o Tester	SMØDSF	Ingemar Johansson	0707-75 34 84	sm0dsf@sk0qo.se
Ungdom	SMØFNV	Nils Willart	08-742 26 59	sm0fnv@sk0qo.se
Repeaterförest.	SMØYIX	Mats Idén	08-777 19 24	mats.iden@home.se
Webmaster	SAØBFC	Christer Jonson	073-912 13 06	sa0bfc@sk0qo.se
Kursadministr.	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	070-343 99 69	sm0fdo@comhem.se
Fyrtest+museiship	SAØDIJ	Christian Frost	073-181 30 58	sa0dij@sk0qo.se
Program	SMØDSF	Ingemar Johansson	0707-75 34 84	sm0dsf@sk0qo.se
SödRa nyh.blad	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	070-343 99 69	sm0fdo@comhem.se
Prylmarknad	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	070-343 99 69	sm0fdo@comhem.se
Revisor	SMØEYT	Börje Carlsson	08-500 224 38	borje-carlsson@tele2.se
Revisor	SM5AOG	Lennart Pålyrd	08-668 38 40	sm5aog@comhem.se
Valberedning	SMØNHL	Alf Fräsen	08-500 220 85	valberedningen@sk0qo.se
	SM5XW	Göran Eriksson	08-500 288 18	valberedningen@sk0qo.se